

İSTANBUL (BEŞİKTAŞ)

CM 84

ŞİNAW PAŞA CAMİİ

TB (1-38)

TE (1-39)

TM (1-54)

SINAN PAŞA CAMİSİ

بنا هذا الجامع الشريف المرموم سنان پاشا
ثلاثة وستين وتسعة مئة في شهر محرم الحرام ٩٦٣

SINAN PAŞA CAMİ - MEDRESESİ

- Katalog no. : I-31
- Tezkiret ül-Ebniye no. : Bab-ı Evvel 39 (Besiktaş'ta merhum Sinan Paşa Camii)
- Resim : Plan ve kesit resimleri için bk. Resim 13 A, B, C.
- Yeri : Besiktaş, Barbaros Meydanı.
- Yapılan an : vezir-i âzam Rüstem Paşa'nın kardeşi Kaptan-ı derya (1548-1550) Sinan Paşa (öl. 1553). Mezarı Üsküdar Mihri mah. Camii'nin hazinesindedir.
- Yapılış tarihi : 1555 (963 H.)
- Kıta Besi : Caminin iki satır halindeki Arapça kıta Besi şöyledir:

↑
(3 satır yer boz buahılcal)
↓

Benâ kâzel cami is-şerif el-merhûm Sinan Paşa
şelâse ve sittin ve tis'a mie fî şehr-i Muhamem ül-harâm 963

Caminin şadırvanı üzerinde de bir kıta Besi vardır. Bu kıta Besi
Türkçe olup kapı kıta Besi gibi 963 tarihlidir.

SİNAN PAŞA KÜLLİYESİ

(Resim 13)

Beşiktaş ilçesinin merkezinde cami, medrese, hamam ve çeşmeden oluşan Sinan Paşa Külliyesinden bugün Şehadet ül-Ebriye'nin birinci bölümünde 39 sayılı cami ile üçüncü bölümde 20 sayılı medrese yerinde durmaktadır. Onüçüncü bölümde 18. sırada kayıtlı olan Hamamı Mobil Benzin İstasyonunun bulunduğu yerin hemen önündeydi. Bu çift hamam 1957 yılında Beşiktaş Caddesi genişletilirken yitirilmiştir^①. Caminin karşısında bulunan Sinan Paşa Çeşmesi ise 1938 yılında Barbaros Meydanı düzenlenirken kaldırılmıştır^②. Ondokuzuncu yüzyılda yeniden inşa edildiğinden Sinan zamanı ile hiçbir ilişkisi bulunmayan bu çeşme ~~hamam~~ Açık Hava Tiyatrosunun karşısına konulmuştur.

II Sinan Paşa cami ve medresesi, medrese hücrelerinin sadıkan avlusu etrafında düzenlendiği tek bina halinde yapılmıştır. Kible duvarı Barbaros Meydanına Bakan caminin avlu kapıları ile yolda bulunur.

III Resimde görülen sığzgen türbe külliye'nin bir parçası olmayıp Barbaros Hayreddin Paşa Vezir-i âzam Türbesi'dir. ^{Paşa'nın} Kardeşi olan Sinan Paşa Üstüder Mülkîmah Camisinin hazinesine gömülmüştür.

1. Ünsal, "İstanbul'un İman ve Eski Eser Kaybı", s. 60, no. 101, not 132.

2. Aynı mahale, s. 60, no. 102.

Sinan Paşa Camii (2)

Avlu revahinde yedisi bir tuğla, yedisi avlu revahinde olmalı iğre on dört hücre yapılmıştır.
Pompa üstü ^{revah} ~~hücre~~ de kasa ve dikdörtgen odalardır.
Avlunun orta yarısında ki beyaz mermere
Sadıvan dikdörtgen hücrelerdir. Ahşap çatılar dört köpüde dört köle süzmesine konulmuştur.

Kapılar:

Camii kapısı: Sada, mermer süzme, başlı kemerli. ^{avlu} Kitabeye keferin de. Kapı ahşap.
geometrik desenli.

Avlu kapıları: basit demir kapı.

Pencereler:

Caminin beden duvarlarında üç sıra pencere görülür. Altta dikdörtgen, fannabelli.
pencere, onları üstünde sivri kemerli ^{altı sebeleri} tepeli pencereleri, tepeli pencerelerin arasında,
hemerleri içine de yine altı sebeleri yuvarlak pencere konulmuştur.

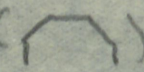
Kibla duvarında, alt sırada sekiz, ikinci sırada sekiz, en üstte beş pencere bulunur.
Yanlarda, üstte biri son cemaat yerine ait olmalı iğre altta ve ikinci sırada altı, üçü
en üstte iğre pencere, ~~vardır~~ cephe de, kapının sağında ve solunda altı-üstte ilise
~~ve~~ bir de kapının tepesinde olmalı iğre dokuz pencere vardır.
Bu pencere de ^{büyük} ~~altı~~ kubbenin kasnağında açılmıştır.

Avlu revahinde etrafındaki hücrelerden oniki sinde biri dışarıya biri revaha bakarak ikisi
pencere görülür. Köpüde odaların da yine iki penceresi olmalı birlihte bir ikisi de
dışarıya açılır.

Pencere kemerleri tuğla, yuvarlak pencerelerin çivisi taşla. ^{ve profilli söveleri} alt pencere için dolgu kemerleri küfeli.

Malgeme:

Sinan Paşa Caminin beden duvarları ^{üç sıra} tuğla katilli ^{çortma} küfeli taşlardan yapılmıştır.
Minare taşla küfeli, avlu kolonları beyaz mermerden dir. Sadıvan da beyaz
mermerden üze edilmiştir. Üst örtü tuğla kaplıdır.

Minare = ~~dar~~, yükseli. poligon ( ) niç, stakattitli.

Minare = beyaz mermerden.

